

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

GRAD VARAŽDIN

Varaždin, listopad 2017.

S A D R Ž A J

stranica

I.	PODACI O GRADU	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje i izvršenje proračuna	3
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2016.	12
	Ciljevi i područja revizije	12
	Metode i postupci revizije	12
	Nalaz za 2016.	13
III.	MIŠLJENJE	26

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/17-02/29
URBROJ: 613-07-17-7

Varaždin, 24. listopada 2017.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
GRADA VARAŽDINA ZA 2016.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Grada Varaždina (dalje u tekstu: Grad) za 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 1. ožujka do 24. listopada 2017.

I. PODACI O GRADU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđen je Grad kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Varaždinske županije. Obuhvaća deset naselja s ukupno 47 055 stanovnika (prema popisu stanovništva iz 2011.). Grad je sjedište Varaždinske županije i ima status velikog grada. Prema odredbi članka 19.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst i 137/15), gradovi sjedišta županija i veliki gradovi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području, održavanje javnih cesta, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje upravnih, stručnih i drugih poslova iz samoupravnog djelokruga ustrojeni su Upravni odjel za poslove gradonačelnika, Upravni odjel za komunalni sustav i urbanizam, Upravni odjel za financije, proračun i javnu nabavu, Upravni odjel za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Upravni odjel za društvene djelatnosti i Upravni odjel za poslove gradskog vijeća, mjesnu samoupravu i opće poslove. U Upravnom odjelu za poslove gradonačelnika ustrojena je samostalna jedinica za unutarnju reviziju.

Koncem 2016. Grad je imao 114 zaposlenika, od kojih 107 na neodređeno vrijeme i sedam na određeno (od toga dva dužnosnika), a 15 osoba je bilo na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa. Tijekom 2016. Grad je zapošljavao i tri osobe na javnim radovima putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (radni asistenti). Na temelju odredbi članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, gradonačelnik i zamjenik gradonačelnika dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna u 2016. bio je gradonačelnik Goran Habuš. Gradsко vijeće ima 25 vijećnika.

Grad ima 17 proračunskih korisnika (javnu vatrogasnu postrojbu, muzej, galerijski centar, kazalište, gradsku knjižnicu, centar za djecu s teškoćama u razvoju, sedam osnovnih škola, dječji vrtić, javnu ustanovu u kulturi za organizaciju koncerata i glazbeno-scenskih priredbi, gradske bazene i javnu ustanovu za investitorske poslove na izgradnji stanova po programu društveno poticane stanogradnje). U vlasništvu ima šest te u suvlasništvu devet trgovачkih društava (s udjelom u temeljnog kapitalu od 0,13 % do 78,03 %). Grad je osnivač pučkog otvorenog učilišta te suosnivač Regionalne energetske agencije Sjever, doma za žrtve obiteljskog nasilja te dvije zaklade.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun, odluka o izvršenju proračuna te izmjene i dopune proračuna su doneseni u skladu s propisima.

Prihodi i primici su planirani u iznosu 358.814.296,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 360.387.930,00 kn, preneseni neiskorišteni dio primitaka od zaduživanja iz 2013. u iznosu 4.773.634,00 kn te sredstva za pokriće djela manjka iz prethodne godine u iznosu 3.200.000,00 kn. Tijekom godine doneseno je pet izmjena i dopuna proračuna. Posljednjim izmjenama i dopunama proračuna iz prosinca 2016., prihodi i primici su planirani u iznosu 245.963.087,00 kn, što je za 112.851.209,00 kn ili 31,5 % manje u odnosu na proračun te rashodi i izdaci u iznosu 247.675.869,00 kn, što je za 112.712.061,00 kn ili 31,3 % manje u odnosu na proračun. Planirani su primici od zaduživanja iz prethodnih godina u iznosu 4.912.782,00 kn te pokriće dijela manjka prihoda iz prethodne godine u iznosu 3.200.000,00 kn.

U skladu s odredbama članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2017. i 2018. Prema spomenutim projekcijama za 2017. planirani su prihodi i primici u iznosu 312.320.243,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 308.620.243,00 kn te pokriće dijela manjka iz prethodne godine u iznosu 3.700.000,00 kn, a za 2018. prihodi i primici su planirani u iznosu 279.487.000,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 275.287.000,00 kn te pokriće dijela manjka iz prethodne godine u iznosu 4.200.000,00 kn.

Grad je u prosincu 2015. donio plan razvojnih programa od 2016. do 2018., u kojem su iskazani rashodi prema ciljevima, prioritetima odnosno programima, aktivnostima i projektima te godinama u kojima će teretiti proračun. Posljednje izmjene i dopune plana razvojnih programa donesene su u prosincu 2016., a utvrđeni ciljevi su razvoj konkurentnog gospodarstva (jačanje komunalne infrastrukture, razvoj prometa, očuvanje kulturne baštine i gradske imovine, unaprjeđenje prostornog razvoja, kvalitete stanovanja, zaštita okoliša, podizanje energetske učinkovitosti, razvoj malog i srednjeg gospodarstva, razvoj turizma u Gradu i poboljšanje upravnih i administrativnih funkcija Grada i projekti Europske unije te unaprjeđenje i razvoj kvalitete življenja građana - odgoj i obrazovanje, poboljšanje kvalitete života ciljanih skupina građana, očuvanje razvoj i promicanje kulture, potpora aktivnostima i projektima u funkciji sporta te sigurnost građana). Izmjenama i dopunama plana razvojnih programa za 2016. ukupni rashodi su planirani u iznosu 140.465.356,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na rashode za najam športske dvorane u iznosu 35.678.000,00 kn, održavanje komunalne infrastrukture u iznosu 33.691.500,00 kn te unaprjeđenje obrazovanja u iznosu 16.362.720,00 kn.

Prema izvještaju o izvršenju proračuna za 2016., prihodi i primici su ostvareni u iznosu 229.853.752,00 kn, što je za 16.109.335,00 kn ili 6,5 % manje od planiranih, a rashodi i izdaci u iznosu 209.584.152,00 kn, što je za 38.091.717,00 kn ili 15,4 % manje od planiranih. Ostvarenju viška prihoda u velikoj mjeri je doprinijelo neostvarenje pojedinih rashoda, odnosno neizvršavanje određenih projekata i programa. Znatno manje od planiranih ostvareni su rashodi za građevinske objekte, dodatna ulaganja na građevinskim objektima i nematerijalna imovina.

Proračunom i godišnjim obračunom proračuna su planirani, odnosno iskazani prihodi i primici te rashodi i izdaci Grada kao i rashodi i izdaci proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Grad financira iz proračuna. Vlastiti i namjenski prihodi proračunskih korisnika te rashodi koji se iz njih izvršavaju nisu planirani proračunom ni iskazani u okviru izvršenja proračuna, već su iskazani zasebno, iako su trebali biti iskazani u okviru proračuna Grada.

Za 2016. navedeni prihodi su iskazani u iznosu 24.282.678,00 kn, rashodi u iznosu 26.303.033,00 kn te manjak u iznosu 2.020.355,00 kn.

Riznica je ustrojena, a prema Odluci o izvršenju proračuna za 2016., proračunski korisnici nisu u obvezi uplatiti svoje namjenske prihode u proračun Grada i moraju ih koristiti u skladu s namjenom.

Financijski izvještaji

Grad vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji. Dostavljeni su nadležnim tijelima u propisanim rokovima i objavljeni su na mrežnim stranicama Grada.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016., iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Grada i rashodi proračunskih korisnika koje Grad financira iz svojih prihoda i decentraliziranih sredstava. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 229.853.753,00 kn, što je za 16.777.519,00 kn ili 7,9 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	119.941.663,00	125.384.465,00	104,5
2.	Pomoći	19.591.344,00	16.961.811,00	86,6
3.	Prihodi od imovine	32.192.552,00	30.553.523,00	94,9
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	36.548.142,00	45.880.363,00	125,5
5.	Prihodi od pruženih usluga i donacija	660.813,00	996.497,00	150,8
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	259.610,00	1.921.456,00	740,1
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	3.302.971,00	7.097.120,00	214,9
8.	Primici od finansijske imovine i zaduživanja	579.139,00	1.058.518,00	182,8
	Ukupno	213.076.234,00	229.853.753,00	107,9

Najznačajniji udjeli imaju prihodi od poreza u iznosu 125.384.465,00 kn ili 54,5 %, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 45.880.363,00 kn ili 20,0 % i od imovine u iznosu 30.553.523,00 kn ili 13,3 % ukupnih prihoda i primitaka. Svi drugi prihodi i primici (pomoći, prihodi od pruženih usluga i donacija, kazne, upravne mjere i ostali prihodi, prihodi od prodaje nefinancijske imovine te primici od finansijske imovine i zaduživanja) iznose 28.035.402,00 kn ili 12,2 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

U odnosu na prethodnu godinu značajnije su veći prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 9.332.221,00 kn ili 25,5 % (prihodi od komunalnog doprinosa su veći za 9.038.212,00 kn ili 145,5 %), od prodaje nefinancijske imovine za 3.794.149,00 kn ili 114,9 % (prihodi od prodaje zemljišta su veći za 3.598.102,00 kn ili 417,4 %) te od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda za 1.661.846,00 kn ili 640,1 %.

Znatno manje u odnosu na prethodnu godinu su ostvareni prihodi od pomoći za 2.629.533,00 kn ili 13,4 % (manje su ostvareni prihodi od pomoći iz državnog proračuna za 2.342.717,00 kn ili 54,3 % i pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava Europske unije za 216.834,00 kn ili 10,5 %).

Prihodi koji imaju propisanu namjenu se odnose na prihode od dodatnog udjela poreza na dohodak za decentralizirane funkcije, pomoći, naknade za koncesije, spomeničku rentu, komunalnu naknadu, komunalni doprinos, naknadu za dodjelu grobnih mjesta, boravišnu pristojbu, naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, kapitalne i tekuće donacije, šumski doprinos, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, naknadu za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko, vodnog doprinosa, prihode od prodaje zemljišta, stanova na kojima postoji stanarsko pravo i stanova u vlasništvu Grada te dio prihoda od Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama od stanova izgrađenih po programu društveno poticane stanogradnje (dalje u tekstu: Program POS-a). Ostvareni su u iznosu 84.027.819,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima je 36,6 %.

Prihodi od poreza se odnose na porez i pirez na dohodak u iznosu 114.707.046,00 kn (u okviru kojeg je ostvaren dodatni udjel za decentralizirane funkcije u iznosu 4.590.163,00 kn), porez na promet nekretnina u iznosu 5.521.980,00 kn te gradске poreze u iznosu 5.155.439,00 kn (porez na tvrtku, odnosno naziv tvrtke u iznosu 2.485.224,00 kn, porez na potrošnju u iznosu 1.754.808,00 kn i korištenje javnih površina u iznosu 915.407,00 kn). Razrez i naplatu poreza na korištenje javnih površina obavlja Grad, a ostalih gradskih poreza Porezna uprava. Stopa pireza porezu na dohodak je 10,0 %.

Prihodi od pomoći su ostvareni u iznosu 16.961.811,00 kn. Vrijednosno značajnije pomoći se odnose na pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu 9.170.741,00 kn, od Županijske uprave za ceste s osnova godišnje naknade za uporabu javnih cesta koje se plaćaju kod registracije cestovnih motornih vozila u iznosu 3.290.762,00 kn, Ministarstva unutarnjih poslova u iznosu 1.021.318,00 kn za financiranje radova na sanaciji opasnih mjesta na cestama na području Grada, Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost u iznosu 686.180,00 kn za sufinanciranje građenja reciklažnog dvorišta, Zaklade Hrvatska za djecu u iznosu 312.240,00 kn za provođenje projekta Osiguranje prehrane djece u osnovnim školama u devet hrvatskih županija za školsku godinu 2016/2017 te od Ministarstva turizma u iznosu 210.850,00 kn za sufinanciranje cikloturističke prihvatne točke (infopunkt i garaža za bicikle). Vrijednosno značajniji prihodi od pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava Europske unije se odnose na sredstva doznačena od Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih za program ACTIVE - Pomoćnici doprinose razvoju održivog obrazovanja u iznosu 173.048,00 kn, DOMINO - Doprinosimo razvoju inkluzivnog obrazovanja u iznosu 1.389.500,00 kn i projekt POSITIVA - Pomoćnici osiguravaju nastavak inkluzije i obrazovanja u iznosu 277.540,00 kn. Jedan projekt završen je tijekom 2015., jedan tijekom 2016., a jedan je još u tijeku. Ukupno ostvareni rashodi prema navedenim projektima u 2016. iznose 1.927.451,00 kn.

Sredstva za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog školstva i vatrogastva su ostvarena u iznosu 13.760.905,00 kn, a odnose se na dodatni udio poreza na dohodak u iznosu 4.590.164,00 kn (za osnovno školstvo u iznosu 3.007.388,00 kn i za Javnu vatrogasnu postrojbu u iznosu 1.582.776,00 kn) i pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu 9.170.741,00 kn (za osnovno školstvo u iznosu 4.505.289,00 kn i za Javnu vatrogasnu postrojbu u iznosu 4.665.452,00 kn).

Za financiranje školstva ostvareno je 53.695,00 kn više, a vatrogastva 18.936,00 kn manje od iznosa minimalnog finansijskog standarda, te je 34.759,00 kn u veljači 2017. vraćeno u državni proračun.

Grad je osigurao sredstva iznad standarda za osnovno školstvo u iznosu 3.915.835,00 kn (produženi boravak, program rada s darovitom djecom, sportske aktivnosti učenika, održavanje objekata, pomoćnik u nastavi, dodatne i dopunske aktivnosti te otplata zajmova za izgradnju škola) i za vatrogastvo u iznosu 3.463.630,00 kn (rashodi za zaposlene, materijalni troškovi i nabava opreme).

Prihodi od imovine su ostvareni u iznosu 30.553.523,00 kn, a odnose se na prihode od nefinansijske imovine u iznosu 24.539.910,00 kn, finansijske imovine u iznosu 6.011.345,00 kn i prihode od kamata na dane zajmove u iznosu 2.268,00 kn. U okviru prihoda od nefinansijske imovine vrijednosno značajniji su prihodi od sufinanciranja najma gradske sportske dvorane izgrađene po modelu javno privatnog partnerstva u iznosu 15.151.874,00 kn (ostvareni su na temelju Sporazuma o zajedničkom financiranju zakupnine za gradsku sportsku dvoranu zaključenog s Vladom Republike Hrvatske), zakupa poslovnih objekata u iznosu 3.858.140,00 kn (zakup poslovnih prostora i jedne palače u iznosu 3.087.324,00 kn i ulaganje i korištenje zgrade jednog trgovačkog društva u iznosu 770.816,00 kn), spomeničke rente u iznosu 1.210.427,00 kn, naknade za korištenje prostora elektrana u iznosu 766.276,00 kn, iznajmljivanja gradske sportske dvorane prema ugovoru o javno-privatnom partnerstvu u iznosu 652.774,00 kn te od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru u iznosu 566.028,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi od finansijske imovine se odnose na prihode od dobiti u tri trgovačka društva u svlasništvu ili vlasništvu Grada u iznosu 5.531.087,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu 45.880.363,00 kn. Odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu 27.909.354,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 15.249.082,00 kn, prodaje državnih biljega u iznosu 1.190.333,00 kn, gradskih pristojbi i naknada u iznosu 605.828,00 kn, prihodi od boravišnih pristojbi 56.271,00 kn), najma gradske sportske dvorane 363.317,00 kn, vodni doprinos u iznosu 208.441,00 kn, naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko zemljište u iznosu 120.701,00 kn, refundacija režijskih troškova za poslovne prostore u iznosu 98.329,00 kn i druge prihode u iznosu 78.707,00 kn.

Prihodi od pruženih usluga i od donacija ostvareni su u iznosu 996.497,00 kn. Vrijednosno značajniji se odnose se na prihode od naknade za obavljanje poslova obračuna i naplate naknade za uređenje voda u iznosu 677.111,00 kn i kapitalne donacije od neprofitnih organizacija u iznosu 216.720,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinansijske imovine su ostvareni u iznosu 7.097.120,00 kn. Odnose se na prihode od prodaje zemljišta u iznosu 4.460.115,00 kn, stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 1.562.084,00 kn, stanova izgrađenih po Programu POS-a (dio koji se otplaćuje Gradu) u iznosu 714.087,00 kn i prodaje stanova u vlasništvu Grada u iznosu 360.834,00 kn.

Primici od finansijske imovine i zaduživanja su ostvareni u iznosu 1.058.518,00 kn. Odnose se na povrat danih zajmova trgovackim društvima u iznosu 992.258,00 kn, od prodaje dionica i udjela u glavnici trgovackih društava u iznosu 34.545,00 kn i povrata danih zajmova građanima za uređenje povjesne jezgre u iznosu 31.715,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 209.584.153,00 kn, što je za 832.514,00 kn ili 0,4 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
		1	2	
1.	Rashodi za zaposlene	15.587.981,00	16.916.173,00	108,5
2.	Materijalni rashodi	81.095.295,00	78.216.894,00	96,5
3.	Finansijski rashodi	1.908.745,00	2.099.498,00	110,0
4.	Subvencije	2.831.432,00	2.703.607,00	95,5
5.	Pomoći	48.318.994,00	61.335.361,00	126,9
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	9.506.770,00	8.533.740,00	89,8
7.	Ostali rashodi	38.769.036,00	25.257.207,00	65,1
8.	Rashodi za nabavu nefinansijske imovine	7.253.355,00	11.170.631,00	154,0
9.	Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova	3.480.031,00	3.351.042,00	96,3
	Ukupno	208.751.639,00	209.584.153,00	100,4
	Višak prihoda i primitaka	4.324.595,00	20.269.600,00	468,7

Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci se odnose na materijalne rashode u iznosu 78.216.894,00 kn ili 37,3 %, pomoći u iznosu 61.335.361,00 kn ili 29,3 %, ostale rashode u iznosu 25.257.207,00 kn ili 12,0 % te rashode za zaposlene u iznosu 16.916.173,00 kn ili 8,1 % ukupnih rashoda i izdataka. Rashodi za nabavu nefinansijske imovine, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova, subvencije i finansijski rashodi ukupno iznose 27.858.518,00 kn i imaju udjel 13,3 % u ukupnim rashodima i izdacima.

U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije su manji ostali rashodi za 13.511.829,00 kn ili 34,9 %, dok su vrijednosno značajnije veće pomoći za 13.016.367,00 kn ili 26,9 %, zbog toga što su za 2016. u okviru pomoći iskazani prijenosi sredstava novim proračunskim korisnicima: Javnoj ustanovi Gradski bazeni, Javnoj ustanovi Gradski stanovi i Koncertnom uredu, koji su tijekom 2015. bili iskazani u okviru ostalih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu rashodi za nabavu nefinansijske imovine veći su za 3.917.276,00 kn ili 54,0 %.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 16.916.173,00 kn, a odnose se na bruto plaće u iznosu 13.983.630,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 2.377.327,00 kn i ostale rashode za zaposlene u iznosu 555.216,00 kn. Rashodi za bruto plaće se odnose na plaće za redovan rad u iznosu 13.942.332,00 kn i plaće za prekovremeni rad u iznosu 41.298,00 kn. U okviru rashoda za bruto plaće zaposlenih evidentirani su rashodi za zaposlene na javnim radovima u iznosu 32.201,00 kn.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 78.216.894,00 kn, a vrijednosno značajniji se odnose na rashode za usluge u iznosu 68.637.873,00 kn (od čega su vrijednosno značajniji za zakupninu za gradsku športsku dvoranu građenu prema modelu javno-privatnog partnerstva u iznosu 31.879.740,00 kn, komunalne usluge u iznosu 15.690.830,00 kn i usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 13.717.049,00 kn), materijal i energiju u iznosu 4.864.738,00 kn (od čega su značajniji rashodi za energiju u iznosu 4.313.424,00 kn) te naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično u iznosu 2.071.673,00 kn.

Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 2.099.498,00 kn, a vrijednosno značajniji se odnose na kamate za primljene kredite u iznosu 1.034.365,00 kn i zatezne kamate u iznosu 547.868,00 kn (od čega se na isplatu kamate prema sudskoj presudi odnosi iznos 505.140,00 kn).

Rashodi za subvencije su ostvareni u iznosu 2.703.607,00 kn. Odnose se na subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora u iznosu 1.833.955,00 kn (za program poticanja Europskih integracija i projekata 1.040.000,00 kn, organizaciju gospodarsko-turističkih manifestacija 251.250,00 kn, javni gradski prijevoz u iznosu 157.080,00 kn, edukaciju poduzetnika 150.000,00 kn, sanaciju i obnovu pročelja i krovova građevina 135.625,00 kn, izradu Strategije grada Varaždina 100.000,00 kn) i subvencije kamata obrtnicima, malim i srednjim poduzetnicima u iznosu 843.252,00 kn i subvencije poljoprivrednicima u iznosu 26.400,00 kn za godišnji zakup klupa na tržnici.

Pomoći su ostvarene u iznosu 61.335.361,00 kn. Odnose se na prijenose proračunskim korisnicima za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 60.540.565,00 kn, pomoći za sufinanciranje najma dvorana srednjih škola u iznosu 326.599,00 kn, rashode monitoringa za deponij u iznosu 190.923,00 kn i pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu 277.274,00 kn.

Naknade građanima i kućanstvima ostvarene su u iznosu 8.533.740,00 kn. Odnose se na stipendije i školarine u iznosu 1.918.131,00 kn, darove za djecu i novorođenčad u iznosu 1.787.140,00 kn, nabavu školskih knjiga u iznosu 1.432.836,00 kn, plaćanje troškova stanovanja u iznosu 1.350.000,00 kn, sufinanciranje prijevoza učenika i studenata u iznosu 643.050,00 kn, pomoći umirovljenicima u iznosu 530.880,00 kn, poticanje energetske učinkovitosti u iznosu 447.854,00 kn, jednokratne pomoći obiteljima i kućanstvima u iznosu 355.434,00 kn, sanaciju i obnova pročelja i krovova građevina u iznosu 44.572,00 kn te druge naknade (oslobađanje plaćanja komunalne naknade i doprinosa) u iznosu 23.843,00 kn.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu 25.257.207,00 kn. Odnose se na tekuće donacije u iznosu 21.185.658,00 kn, kapitalne donacije u iznosu 3.536.829,00 kn, kapitalne pomoći u iznosu 241.490,00 kn, prijenose sredstava Europske unije subjektima izvan općeg proračuna u iznosu 210.287,00 kn te kazne, penale i naknade štete u iznosu 82.943,00 kn.

Vrijednosno značajnije tekuće donacije odnose se na sufinanciranje javnih potreba u sportu i rekreaciji u iznosu 8.170.000,00 kn, privatnih dječjih vrtića u iznosu 5.635.920,00 kn, javnih potreba u socijalnoj skrbi i zdravstvu u iznosu 2.298.586,00 kn, poticanje razvoja gospodarskih i turističkih djelatnosti u iznosu 1.384.616,00 kn, javnih potreba u kulturi u iznosu 1.063.500,00 kn, redovne djelatnosti gradske vatrogasne zajednice u iznosu 700.000,00 kn i političkih stranaka 339.996,00 kn.

Kapitalne donacije u iznosu 3.536.829,00 kn odnose se na donacije Zajednici sportskih udruga u iznosu 2.458.000,00 kn, oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa u iznosu 578.829,00 kn, financiranje kapitalnih ulaganja u gradskoj vatrogasnoj zajednici u iznosu 300.000,00 kn i Državnom arhivu Varaždinu 200.000,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 11.170.631,00 kn. Odnose se na rashode za ulaganja u građevinske objekte u iznosu 5.819.782,00 kn (od čega je najznačajnije reciklažno dvorište u iznosu 3.738.744,00 kn, Tehnološki park u iznosu 705.784,00 kn, uređenje porte i vjetrobrana gradske vijećnice u iznosu 397.131,00 kn), nabavu zemljišta u iznosu 2.929.453,00 kn (od čega je značajnije zemljište za izgradnju rotora u iznosu 1.811.775,00 kn i dječjeg vrtića u iznosu 51.736,00 kn), opremu u iznosu 1.106.539,00 kn, projektnu dokumentaciju u iznosu 660.464,00 kn (za revitalizaciju i proširenje groblja, poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada Dječjeg vrtića Varaždin, rekonstrukciju raskrižja, izgradnju ceste u gospodarskoj zoni), višegodišnje nasade u iznosu 97.462,00 kn, licence i druga prava u iznosu 46.600,00 kn te drugu nematerijalnu imovinu u iznosu 510.331,00 kn.

Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni su u iznosu 3.351.042,00 kn, a odnose se na otplatu glavnice kredita za uređenje trga, zgrade i izgradnju infrastrukture u iznosu 2.598.842,00 kn i za sanaciju palače u iznosu 752.200,00 kn.

Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 20.269.600,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iznosio je 22.713.503,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 2.443.903,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2016., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 1.199.371.760,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2016.

Tablica 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2016.

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
		1	2	
1.	Nefinancijska imovina	901.083.898,00	868.513.819,00	96,4
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	263.792.344,00	266.955.380,00	101,2
1.2.	Građevinski objekti	618.225.912,00	581.097.091,00	94,0
1.3.	Postrojenja i oprema	889.305,00	1.480.761,00	166,5
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	10.603.790,00	10.603.790,00	100,0
1.5.	Druga nefinancijska imovina	7.572.547,00	8.376.797,00	110,6
2.	Financijska imovina	333.978.836,00	330.857.941,00	99,1
2.1.	Novčana sredstva	10.568.330,00	14.311.876,00	135,4
2.2.	Depoziti, potraživanja za više plaćene poreze i ostalo	16.399.464,00	16.184.594,00	98,7
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	2.610.829,00	2.073.264,00	79,4
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	208.489.199,00	204.734.698,00	98,2
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	79.644.118,00	79.333.817,00	99,6
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	15.864.827,00	14.091.423,00	88,8
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	402.069,00	128.269,00	31,9
	Ukupno imovina	1.235.062.734,00	1.199.371.760,00	97,1
3.	Obveze	65.838.084,00	43.520.350,00	66,1
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	35.839.308,00	20.223.905,00	56,4
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	5.055.372,00	2.220.220,00	43,9
3.3.	Obveze za vrijednosne papire	1.940.000,00	1.680.000,00	86,6
3.4.	Obveze za kredite i zajmove	21.044.954,00	17.467.551,00	83,0
3.5.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	1.958.450,00	1.928.674,00	98,5
4.	Vlastiti izvori	1.169.224.650,00	1.155.851.410,00	98,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	1.235.062.734,00	1.199.371.760,00	97,1
	Izvanbilančni zapisi	625.874.063,00	989.441.232,00	158,1

Vrijednost nefinancijske imovine koncem 2016. iznosi 868.513.819,00 kn i manja je za 32.570.079,00 kn ili 3,6 % u odnosu na vrijednost početkom 2016. Vrijednosno značajnija nefinancijska imovina odnosi se na građevinske objekte u iznosu 581.097.091,00 kn (od čega se na ceste i ostale prometne objekte odnosi 385.112.151,00 kn), zemljište u iznosu 266.955.380,00 kn (od čega se na građevinsko zemljište odnosi 144.529.733,00 kn, poljoprivredno zemljište 66.054.241,00 kn i drugo zemljište 56.371.406,00 kn) i nefinancijsku imovinu u pripremi 10.603.790,00 kn (od čega se na zgradu bivše Sinagoge-Olimpijski muzej odnosi 4.448.039,00 kn, Gradsku sportsku dvoranu izgrađenu po modelu javno-privatnog partnerstva financirane iz gradskog proračuna 4.078.897,00 kn, skladištenje komunalnog otpada 1.115.642,00 kn i grobnu kuću 961.212,00 kn). U odnosu na prethodnu godinu vrijednost građevinskih objekata manja je za 37.128.821,00 kn ili 6,0 % zbog ispravka vrijednosti navedene imovine.

Vrijednost financijske imovine koncem 2016. iznosi 330.857.941,00 kn. Vrijednosno značajnija financijska imovina odnosi se na vrijednost dionica i udjela u glavnici trgovackih društava u javnom sektoru u iznosu 198.473.766,00 kn i izvan javnog sektora u iznosu 6.260.932,00 kn te vrijednosne papire u iznosu 864.221,00 kn (obveznice u iznosu 585.456,00 kn i ostale vrijednosne papire u iznosu 278.765,00 kn).

Potraživanja koncem 2016. iznose 110.966.910,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine manja su za 2.349.109,00 kn ili 2,1 %. Prema podacima iz Bilance dospjela potraživanja koncem 2016. iznose 79.994.490,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 74.870.859,00 kn, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 3.050.818,00 kn i za dane zajmove u iznosu 2.073.263,00 kn.

Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 28.951.607,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 13.881.822,00 kn, naknadu za zaštitu voda u iznosu 13.410.250,00 kn, od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 8.347.997,00 kn, od Republike Hrvatske za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo plaćene konvertibilnom valutom u iznosu 7.136.445,00 kn, od Javne ustanove gradski stanovi za komunalnu infrastrukturu (u vezi provedbe programa POS-a) u iznosu 4.141.521,00 kn, zakupninu za poslovne prostore u iznosu 3.786.751,00 kn, zaštićenu najamninu u iznosu 2.074.773,00 kn, za spomeničku rentu u iznosu 1.717.201,00 kn te za prodane stanove u vlasništvu Grada u iznosu 1.360.801,00 kn.

Obveze koncem 2016. iznose 43.520.350,00 kn i za 22.317.734,00 kn ili 33,9 % su manje u odnosu na obveze početkom godine. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 20.223.905,00 kn, nabavu nefinancijske imovine 2.220.220,00 kn, vrijednosne papire u iznosu 1.680.000,00 kn, kredite i zajmove u iznosu 17.467.551,00 kn i odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja u iznosu 1.928.674,00 kn. Dospjele obveze koncem 2016. iznose 22.172.961,00 kn.

Izvanbilančni zapisi su iskazani u iznosu 989.441.232,00 kn i u odnosu na početak godine su veći za 363.567.169,00 kn ili 58,1 % (povećanje se najvećim dijelom odnosi na sudske sporove). Odnose se na obveze po višegodišnjim ugovorima, koje dospijevaju u narednim godinama u iznosu 559.071.659,00 kn (od čega je najznačajnije javno privatno partnerstvo), sudske sporove u iznosu 397.579.157,00 kn, zadužnice u iznosu 25.036.827,00 kn, tuđu imovinu dobivenu na korištenje (za odvodnju Varkom) u iznosu 3.958.422,00 kn te dana jamstva i suglasnosti u iznosu 3.795.167,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2016.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji mogu imati značajan učinak na finansijske izvještaje
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Grada.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Grada. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana/proračuna s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima i objavama donesenih akata, natječajne i druge dokumentacije na mrežnim stranicama. Obavljeni su razgovori s gradonačelnikom i drugim zaposlenicima Grada u svrhu obrazloženja pojedinih poslovnih događaja.

Nalaz za 2016.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom za 2016., utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015., planiranje, računovodstveno poslovanje i rashode.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio finansijsku reviziju Grada za 2015., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Gradu je naloženo da ih otkloni odnosno poduzme radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u dalnjem poslovanju. Nepravilnosti i propusti se odnose na računovodstveno poslovanje, raspolaganje imovinom, prihode i primitke, rashode i izdatke i postupke javne nabave.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Grad je dostavio očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2016. je utvrđeno prema kojim nalozima i preporukama je postupljeno, koja preporuka je u postupku izvršenja i prema kojim nalozima i preporukama nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- brisana je hipoteka poslovne banke s nogometnog stadiona, za što je Grad dao jamstvo u postupku zaduživanja nogometnog kluba kod poslovne banke (nad klubom pokrenut stečajni postupak u rujnu 2015.); Stanje neotplaćenog kredita koncem 2015. iznosi 4.085.202,00 kn; Grad je u svibnju 2016. pokrenuo sudski postupak kojim od poslovne banke zahtjeva povrat sredstava u iznosu 6.153.945,00 kn, koja su doznačavana banci i korištena su za otplatu kredita prema ugovorima zaključenim 2010.
- bilješke uz finansijske izvještaje sastavljene su u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu
- za nabavu imovine čija je pojedinačna vrijednost prelazila 1.000.000,00 kn Gradsko vijeće je donijelo odluku, odnosno postupalo se na način propisan odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Statuta i Odluke o upravljanju nekretninama

- revizijom za 2015. je utvrđeno da je u poslovnim knjigama evidentirana vrijednost imovine u iznosu 780.722,00 kn, koja se odnosi na pristupnu cestu čiju gradnju je financirao investitor kojem je bilo odobreno plaćanje komunalnog doprinosu putem ulaganja u pristupnu cestu; Imovina je evidentirana u poslovnim knjigama na temelju nepotpune dokumentacije, jer ugovor o darovanju nije sastavljen, a uporabna dozvola nije pribavljena; S obzirom da u 2016. nije izdana uporabna dozvola, vrijednost imovine Grada umanjena je za 780.722,00 kn
- isplata plaće za prekovremeni rad obavljana je na temelju odluke pročelnika upravnog odjela, uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, iz koje je vidljiva potreba obavljanja prekovremenog rada
- za danu kapitalnu pomoć trgovačkim društvom u vlasništvu Grada, zaključen je ugovor kojim je utvrđeno da se kapitalna pomoć daje radi pokrića gubitka iz prethodnih godina te sprječavanja stečaja i deblokade računa; U skladu s ugovorom trgovačko društvo je dostavilo izvadak iz kojeg je vidljivo da nakon doznake sredstava žiro-račun nije u blokadi
- Grad je uspostavio sustav kontrole utroška donacija neprofitnim organizacijama, koje su regulirane Odlukom o financiranju javnih potreba Grada, na način da se s korisnicima zaključuju ugovori kojima se utvrđuje način izvještavanja o utrošku sredstava; Navedenom Odlukom je određeno da se „kontrola na licu mjesta“ obavlja u dogovoru s korisnikom sredstava, u skladu s člankom 44. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugavaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge; Odredbom članka 44. navedene Uredbe određeno je da je davatelj finansijskih sredstava obvezan pratiti provedbu programa ili projekta te ako provedba projekta traje najmanje godinu dana i vrijednost mu iznosi 100.000,00 kn i više, obvezan je najmanje jednom tijekom trajanja obaviti terensku provjeru provedbe programa ili projekta; Vrijednost pojedinog programa i projekta koji su financirani na temelju natječaja nije prelazila 100.000,00 kn; Korisnici su dostavili izvješća o utrošku sredstava, a programi, projekti i manifestacije koji su sufinancirani iz proračuna prate se odlaskom na mjesto događanja.

Preporuka u postupku izvršenja:

- u vezi prijedloga da se za dodjelu subvencija i pomoći uspostavi sustav kontrola namjenskog korištenja i praćenja ostvarenih rezultata od dodijeljenih sredstava, u prosincu 2015. donesena je Odluka o financiranju javnih potreba Grada kojom su utvrđeni kriteriji i očekivani rezultati koji se žele postići financiranjem projekata od interesa za opće dobro, mjerila i postupci za dodjelu i korištenje sredstava proračuna Grada udrugama čije aktivnosti doprinose zadovoljenju javnih potreba i ispunjavanju ciljeva i prioriteta definiranih strateškim i planskim dokumentima Grada odnosno uvjetima svakog pojedinog natječaja; Sustav kontrola namjenskog korištenja subvencija i pomoći nije u cijelosti uspostavljen jer se kontrola namjenskog korištenja sredstava izravnim uvidom na terenu provodi djelomično; Sustav praćenja rezultata koji se ostvaruju dodijeljenim sredstvima nije uspostavljen, te ga treba uspostaviti.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- ugovori o zakupu s političkim strankama po isteku roka su zaključeni tijekom 2017., pod istim uvjetima kao i prethodni ugovori kojima je istekao rok, odnosno bez provedenog javnog natječaja
- revizijom za 2015. je naloženo potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda i donošenje procedura kojim će se utvrditi poslovni procesi i mjere postupanja radi poboljšanja sustava naplate potraživanja te vođenje objedinjene evidencije potraživanja; Naplata potraživanja se obavlja u više upravnih odjela (upravni odjel za financije, proračun i javnu nabavu, upravni odjel za komunalni sustav i urbanizam) te u Javnoj ustanovi Gradske stanovi; Grad vodi evidenciju potraživanja u dvije programske aplikacije (ovisno o vrsti prihoda); Procedure za naplatu i kontrolu naplate prihoda te načinu objedinjavanja podataka o potraživanjima, njihovoj dospjelosti i naplati nisu donesene; Tijekom 2016. Grad je poduzimao mjere za naplatu prihoda od zakupa poslovnih prostora, zaštićene najamnine, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, naknada za korištenje javnih površina, spomeničke rente, komunalne naknade i doprinosa, prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo te od prodaje stanova u vlasništvu Grada upućivanjem opomena, ovršnim postupcima i utuženjima, predstečajnim nagodbama te prijavama potraživanja u stečajnu masu; Evidencija iz kojih bi trebale biti vidljive poduzete mjere naplate po vrsti prihoda i dospjelosti potraživanja nije ustrojena i nije sastavljeno objedinjeno izvješće o poduzetim mjerama naplate sa stanjem na dan 31. prosinca 2016.; Naplatom potraživanja unutar jednog odjela gradske uprave i sastavljanjem objedinjene evidencije o poduzetim mjerama naplate bilo bi olakšano praćenje poduzimanja mjera naplate za sva potraživanja i na jednak način

Za potraživanja u iznosu 368.000,00 kn za dani zajam prethodnih godina javnoj ustanovi za obrazovne i druge djelatnosti, čiji je Grad osnivač, nisu poduzimane mjere naplate te sredstva nisu vraćena Gradu iako su se stvorili uvjeti za povrat sredstava (javna ustanova je primila sredstva Europske unije što je bio uvjet za povrat sredstava Gradu). Koncem 2015. donesena je Odluka o pokriću manjka prihoda navedene ustanove u iznosu 237.848,00 kn, što je u 2015. evidentirano u okviru rashoda i obveza. Prebijanje međusobnih potraživanja i obveza nije provedeno do obavljanja revizije, a potraživanje za zajam bi tada iznosilo 130.152,00 kn

- revizijom za 2015. je utvrđeno da izmjene i dopune Plana gospodarenja otpadom, u dijelu postrojenja za mehaničko biološku obradu otpada za provedbu uklanjanja baliranog otpada nisu donesene, problematika zbrinjavanja baliranog miješanog komunalnog otpada nije riješena te Izvješće o izvršenju Plana gospodarenja otpadom za 2015. Gradsко vijeće nije usvojilo; Izvješće o izvršenju Plana gospodarenja otpadom za 2016. sastavljeno je i upućeno u proceduru; Komunalni otpad od ožujka 2005. do kolovoza 2013. trgovačko društvo u suvlasništvu Grada, kojem je povjerena komunalnu djelatnost skupljanja, skladištenja i obrađivanja komunalnog otpada, odvozilo ga je na lokaciju Brezje, gdje je obavljana obrada, baliranje i skladištenje do konačnog zbrinjavanja; U srpnju 2007. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva donijelo je rješenje kojim se Društvu naređuje uklanjanje privremeno uskladištenog komunalnog otpada na postojećoj lokaciji, jer ne zadovoljava uvjete propisane Zakonom o otpadu; Balirani komunalni otpad nije zbrinut i odlagalište nije sanirano

- revizijom za 2015. je utvrđeno da su Pravilnikom o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načinu isplate dodataka za uspješnost na radu u upravnim tijelima Grada kriteriji za utvrđivanje natprosječnih rezultata dani opisno, ali nisu vrednovani na način da budu mjerljivi (primjerice raspon bodova za svaki kriterij, najmanji broj bodova koji je uvjet za ostvarivanje prava na dodatak za uspješnost na radu i slično); Revizijom za 2016. je utvrđeno da Pravilnikom o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načinu isplate dodataka za uspješnost na radu u upravnim tijelima Grada nisu utvrđeni kriteriji na način da budu mjerljivi
- revizijom za 2015. je utvrđeno da se za korištenje službenog vozila u mjestu, odnosno naselju (loko vožnja), u putnom radnom listu nisu navodili podaci o nazivu lokacije (adresa, naziv institucije, pravne ili fizičke osobe na koje je osoba upućena), kako je propisano Pravilnikom Grada o uvjetima korištenja službenih osobnih vozila i službenim putovanjima; Navedeni podaci nisu popunjavani u putnim radnim listovima niti u 2016. u slučajevima kada se službeno vozilo koristilo u mjestu, odnosno naselju (loko vožnja)
- revizijom za 2015. je utvrđeno da Grad nema uspostavljene učinkovite unutarnje kontrole kako bi se otklonili nedostaci i nepravilnosti u poslovanju navedeni u Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2015., koji su se odnosili na donošenje procedura za stvaranje ugovornih obveza, preuzimanje obveza po investicijskim projektima isključivo ako su predviđene proračunom i projekcijama i po provedenom stručnom vrednovanju i ocjeni opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta, donošenje procedure naplate prihoda i procedure zaprimanja računa, njihove provjere u odgovarajućim upravnim odjelima i pravovremenog plaćanja te namjensko trošenje sredstava; Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2015. planirano je otklanjanje navedenih slabosti tijekom 2016., odnosno do konca 2016.; Do obavljanja revizije (rujan 2017.) Grad nije proveo planirane aktivnosti te su spomenuti propusti ponovljeni; Unutarnje kontrole nisu ugrađene u cjeloviti poslovni proces, odnosno ne zahvaćaju poslovni sustav Grada u cjelini, a jedino sustav unutarnjih kontrola koji zahvaća poslovni sustav u cjelini može svojim djelovanjem podržati ostvarivanje postavljenih ciljeva poslovanja. Donošenje navedenih procedura utjecalo bi na smanjenje rizika pojave nepravilnosti u područjima na koje se procedure odnose.

Grad je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

- 1.2. *U očitovanju Grad navodi da zakup prostora u kojima djelatnost obavljaju političke stranke nije utvrđen Zakonom o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora i Odlukom o kriterijima, mjerilima i postupku dodjele prostora u vlasništvu ili pod upravom Grada Varaždina, a u vrijeme donošenja Zakona o udrugama dana je informacija da se priprema poseban propis koji će utvrditi navedeno te smatra da ne postoji obveza provođenja javnog natječaja. Nadalje, navodi da će se uvođenjem objedinjenih evidencija potraživanja riješiti i objedinjavanje poduzetih mjera naplate te olakšati praćenje poduzetih mjera te će se u svakom trenutku moći dobiti cjelovita informacija o naplati prihoda.*

Za potraživanja u iznosu 368.000,00 kn za dani zajam prethodnih godina javnoj ustanovi za obrazovne i druge djelatnosti, Grad navodi da je gradonačelnik 2015. donio Odluku o pokriću manjka prihoda navedene ustanove, u cilju pokrića iskazanog manjka te omogućavanja povrata pozajmice. S obzirom da je na temelju navedene odluke evidentirana obveza u poslovnim knjigama Grada, podmirenjem obveze omogućit će se i podmirenje potraživanja za pozajmicu.

U vezi plana gospodarenja otpadom Grad navodi da su 2014. donesena Izmjene i dopune Plana gospodarenja otpadom Grada Varaždina kojima je utvrđeno da će Grad donijeti novi Plan gospodarenja otpadom u skladu s odredbama članka 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, nakon što Vlada Republike Hrvatske doneše Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske donesen je 5. siječnja 2017. te je Grad započeo s pripremnim radnjama za donošenje Plana gospodarenja otpadom Grada Varaždina. Također, u očitovanju navodi da će se Pravilnikom o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načinu isplate dodataka za uspješnost na radu u upravnim tijelima Grada utvrditi kriteriji na način da budu mjerljivi. Nadalje, navodi da se u cilju uklanjanja nepravilnosti oko podataka u putnim radnim listovima, službenicima i namještenicima Grada dostavila pisana uputa. Grad navodi da je prihvatio preporuku o uspostavljanju učinkovite unutarnje kontrole kako bi se otklonili nedostaci i nepravilnosti u poslovanju.

- 1.3. U vezi očitovanja Grada koje se odnosi na ugovore o zakupu poslovnih prostora s političkim strankama bez provedenog javnog natječaja, Državni ured za reviziju upućuje na odredbu članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11 i 64/15), kojom je, između ostalog, propisano da se poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daju u zakup putem javnog natječaja. Dodjela poslovnih prostora političkim strankama nije isključena od primjene navedenog Zakona u dijelu koji se odnosi na obvezu povođenja javnog natječaja, te Državni ured za reviziju ostaje pri danom nalogu.

2. Planiranje

- 2.1. Proračun te izmjene i dopune proračuna iskazani su prema organizacijskoj, ekonomskoj, funkcionskoj, lokacijskoj i programskoj proračunskoj klasifikaciji, a nisu prema izvorima financiranja. Prema odredbama članka 21. Zakona o proračunu, prihodi, primici, rashodi i izdatci proračuna i finansijskog plana iskazuju se prema proračunskim klasifikacijama, a proračunske klasifikacije jesu: organizacijska, ekomska, funkcionska, lokacijska, programska i izvori financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže prihode i primitke te rashode i izdatke u proračunu i izmjenama proračuna iskazati prema izvorima financiranja u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- 2.2. *Grad je prihvatio nalog Državnog ureda za reviziju, a u očitovanju navodi da se od 2006. u sustav riznice prilikom izrade proračuna i njegovih izmjena i dopuna sve stavke unose, između ostalog, i prema izvorima financiranja.*

3. Računovodstveno poslovanje

3.1. Grad je obvezan voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

- Poslovne knjige

Prije obavljanja popisa nije usklađeno knjigovodstveno stanje nefinansijske imovine iskazano u analitičkoj evidenciji i glavnoj knjizi. Vrijednost zemljišta iskazana je u glavnoj knjizi u iznosu 266.955.380,00 kn, a u analitičkoj evidenciji nefinansijske imovine u iznosu 248.843.995,00 kn, što je za 18.111.385,00 kn ili 6,8 % manje.

Sadašnja vrijednost nefinansijske imovine (osim zemljišta) utvrđena je u analitičkim evidencijama u iznosu 597.290.289,00 kn, a u glavnoj knjizi iskazana je u iznosu 602.357.041,00 kn, što je za 5.066.752,00 kn više (u većem iznosu iskazani su građevinski objekti za 2.123.697,00 kn, višegodišnji nasadi za 3.429.234,00 kn, nematerijalna proizvedena imovina za 631.747,00 kn i ostale pohranjene vrijednosti za 4.040,00 kn, a u manjem iznosu iskazana je vrijednost postrojenja i opreme za 688.305,00 kn, prijevoznih sredstava za 21.834,00 kn i nematerijalne imovine za 411.827,00 kn). Više iskazana sadašnja vrijednost nefinansijske imovine u glavnoj knjizi (5.066.752,00 kn) odnosi se ne više iskazanu nabavnu vrijednost nefinansijske imovine 262.485,00 kn (od čega se na rashodovanu imovinu odnosi 215.713,00 kn) i manje iskazani ispravak vrijednosti 4.804.267,00 kn.

Prema odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15 i 87/16), pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički, a proračun i proračunski korisnici obavezno vode analitička knjigovodstva dugotrajne nefinansijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Iz navedenog proizlazi da analitičke i sintetičke evidencije trebaju biti usklađene.

Popisom imovine i obveza nije obuhvaćeno zemljište (koje je u finansijskim izvještajima iskazano u iznosu 266.955.380,00 kn), druga potraživanja u iznosu 120.803,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 28.816,00 kn, rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu 8.746,00 kn i novčana sredstva u iznosu 1.089,00 kn. Specifikacija popisane nefinansijske imovine, vrijednosno, po skupinama, podskupinama i odjeljcima računskog plana nije sastavni dio izvješća o obavljenom popisu.

Prema odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, popis imovine i obveza mora se sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance, a podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima. Svrha popisa imovine i obveza je uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom.

S obzirom da prije obavljanja popisa nije usklađeno knjigovodstveno stanje nefinansijske imovine iskazano u analitičkoj evidenciji i glavnoj knjizi te da popis imovine nije sveobuhvatan, nije postignuta svrha popisa.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti cjeloviti popis imovine. Prije obavljanja popisa obaviti usklađenje knjigovodstvenog stanje nefinancijske imovine iskazano u analitičkoj evidenciji i glavnoj knjizi, a u izvještaj o obavljenom popisu uključiti specifikaciju popisane nefinancijske imovine, vrijednosno, po skupinama, podskupinama i odjelicima računskog plana.

- Financijski izvještaji

Grad je sastavio i dostavio financijske izvještaje za 2016. nadležnim tijelima. Financijski izvještaji sadrže potrebne podatke osim što su prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti i obveze iskazani u iznosu većem za 5.892.363,00 kn.

Do odstupanja je došlo jer su prijenosi sredstava za pokriće redovne djelatnosti proračunskih korisnika iskazani prema načelu nastanka događaja, a trebali su biti iskazani prema novčanom načelu. Zbog navedenog je u izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima višak prihoda i primitaka za 2016. iskazan u iznosu 20.269.600,00 kn, a trebao je biti iskazan u iznosu 26.161.963,00 kn te je iskazan manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 2.443.903,00 kn, a trebao je biti iskazan višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu 3.448.460,00 kn.

Prema odredbi članka 52. stavka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračuni sredstva namijenjena proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti iskazuju u glavnoj knjizi na odgovarajućim računima rashoda za čije pokriće se sredstva koriste ili unutar podskupine 367 kao prijenose proračunskim korisnicima za financiranje redovne djelatnosti i to: prijenose za financiranje rashoda poslovanja, prijenose za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine i prijenose za financiranje izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova. Odredbom stavka 6. istoga članka spomenutog Pravilnika, propisano je da proračuni evidentiraju prijenose za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti prema novčanom načelu, da se u procesu izrade konsolidiranog financijskog izvještaja proračuna prihodi koje proračunski korisnici ostvare iz nadležnog proračuna, a evidentiraju se prema novčanom načelu, i navedeni prijenosi/rashodi sučeljavaju i eliminiraju. Odredbom stavka 7. istog članka navedenog Pravilnika, propisano je da se u financijskim izvještajima proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (razina 22) za iskazivanje prijenosa proračuna prema proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti za financiranje redovne djelatnosti isključivo koristi podskupina 367 - prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti. Okružnicom Ministarstva financija iz srpnja 2015. određeno je da dio obveza koji se odnosi na rashode proračunskih korisnika ne iskazuje u financijskom izvještaju Grada (Bilanca) jer se u financijskom izvještaju Grada (izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima) ne iskazuju pripadajući rashodi i izdaci (iskazuju se samo plaćeni rashodi).

Državni ured za reviziju nalaže iskazivanje prijenosa proračunskim korisnicima za financiranje redovne djelatnosti prema novčanom načelu. Također nalaže, obaviti ispravak rezultata poslovanja za više iskazane rashode te u financijskim izvještajima iskazivanje obveza koje se odnose na rashode Grada.

- Obračun ispravka vrijednosti

Imovina se tijekom izgradnje ne evidentira na računima dugotrajne imovine u pripremi, nego na računima dugotrajne imovine u uporabi te se obračunava ispravak vrijednosti imovine prije nego li je završena i stavljen u uporabu. Tijekom 2016. na računima dugotrajne imovine evidentirano je reciklažno dvorište nabavne vrijednosti 3.738.744,00 kn. Navedeno reciklažno dvorište stavljeno je u uporabu tijekom 2017. te je u 2016. trebalo biti evidentirano na računima dugotrajne imovine u pripremi. Prema odredbama članka 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, vrijednost imovine ispravlja se po prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom, sastavni dio Pravilnika je popis stopa ispravka vrijednosti dugotrajne imovine, a za ispravak vrijednosti umanjuju se vlastiti izvori.

Odredbama članka 1. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15 i 87/16), koji je stupio na snagu u listopadu 2016., određeno je da je početak ispravka vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine prvi dan mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je sredstvo stavljen u uporabu. Odredbama članka 4. spomenutog Pravilnika, koji je važio u 2016., propisano je da proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika, a odredbama članka 28. navedenog Pravilnika da dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi sadrži ulaganja u tijeku izrade ili nabave proizvedene dugotrajne imovine.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati i obračunavati ispravak vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Rezultat poslovanja

Gradsko vijeće donijelo je u svibnju 2016. Odluku o raspodjeli rezultata za 2015. na temelju Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2015. Budući da godišnji izvještaj o izvršenju proračuna nije temelj za donošenje odluke o raspodjeli rezultata, spomenuto Odluku je trebalo donijeti na temelju usvojenih finansijskih izvještaja za 2015. odnosno raspodijeliti rezultat poslovanja prema stanju koje je evidentirano u glavnoj knjizi, odnosno iskazano u Bilanci na dan 31. prosinca 2015.

U finansijskim izvještajima za 2016. iskazan je na dan 1. siječnja 2016. manjak prihoda poslovanja u iznosu 22.713.503,00 kn i na dan 31. prosinca 2016. u iznosu 2.443.903,00 kn. Rezultati poslovanja nisu iskazani prema aktivnostima iz kojih su nastali, nego u prebijenim iznosima. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016., iskazan je višak prihoda poslovanja za 2016. u iznosu 26.635.635,00 kn te manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu 4.073.511,00 kn i manjak primitaka od finansijske imovine u iznosu 2.292.524,00 kn.

Grad nije proveo obveznu korekciju rezultata za 2016., odnosno umanjenje viška prihoda poslovanja za iznos utrošenih kapitalnih pomoći koje su za 2016. ostvarene u iznosu 1.968.348,00 kn.

Kod utvrđivanja rezultata poslovanja u okviru analitičkih računa obračuna rezultata poslovanja, odnosno na računima viškova i manjkova prihoda i primitaka nisu u potpunosti poštivana pravila proračunskog računovodstva, jer nije provedeno prebijanje po aktivnostima tekućih viškova odnosno manjkova s prenesenim viškovima i manjkovima. Stoga su istodobno evidentirana stanja na dan 31. prosinca 2016. viškova prihoda poslovanja iznosu 134.274.820,00 kn i od nefinancijske imovine u iznosu 32.126.962,00 kn, odnosno manjkova prihoda poslovanja u iznosu 49.622.327,00 kn, od nefinancijske imovine u iznosu 81.342.638,00 kn te primitaka od finansijske imovine u iznosu 37.880.720,00 kn.

Odredbom članka 82. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je, između ostalog, da se saldo na kraju godine utvrđuje prebijanjem viškova i manjkova po istovrsnim kategorijama i izvorima financiranja te se iskazuje višak ili manjak prihoda poslovanja, višak ili manjak prihoda od nefinancijske imovine i višak ili manjak prihoda od finansijske imovine, a za iznose koji su bili evidentirani, između ostalog, na računima kapitalnih pomoći i utrošenih za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine provodi se obvezna korekcija rezultata, odnosno zadužuje se račun viška ili manjka prihoda poslovanja, a odobrava račun viška ili manjka prihoda od nefinancijske imovine, dok se stanja utvrđena na osnovnim računima podskupine 922 i iskazana u finansijskim izvještajima za proračunsku godinu raspodjeljuju u sljedećoj proračunskoj godini u skladu s Odlukom o raspodjeli rezultata i uz pridržavanja ograničenja u skladu s propisima iz područja proračuna.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje u glavnoj knjizi obračuna rezultata odnosno viškova i manjkova, obračun propisane korekcije rezultata te donošenje odluke o raspodjeli rezultata u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Imovina

Ukupna vrijednost nefinancijske imovine koncem 2016. iznosi 868.513.819,00 kn i manja je za 32.570.079,00 kn ili 3,6 % u odnosu na vrijednost početkom 2016. Smanjenje vrijednosti se najvećim dijelom odnosi na obračun ispravka vrijednosti.

Usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 13.717.049,00 kn odnose se na održavanje građevinskih objekata u iznosu 10.002.910,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu 453.141,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 41.368,00 kn te ostale usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 3.219.630,00 kn. Grad nije razgraničio radove koji se odnose na održavanje građevinskih objekata (tekuće i investicijsko održavanje) od dodatnih ulaganja i izgradnje. Zbog navedenog je u okviru rashoda u iznosu 8.752.330,00 kn za održavanje građevinskih objekata iskazano 1.734.433,00 kn, a što se odnosi na izgradnju (prometnica, nogostupa, parkirališta, igrališta), što je trebalo biti obuhvaćeno Programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture i za čiji izbor izvoditelja je trebalo provoditi postupke u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13 i 143/13) te pribaviti svu zakonom propisanu dokumentaciju za građenje i rekonstrukciju nerazvrstanih cesta i provoditi stručni nadzor u skladu sa zakonskim odredbama. Ova ulaganja povjerena su izvoditeljima u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članka 49. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, tekuće i investicijsko održavanje podrazumijeva kontinuirane aktivnosti kojima se imovina održava ili vraća u funkcionalno stanje, kao što su: servisiranje uređaja i opreme, uređenje unutarnjih i vanjskih zidova, popravci i zamjena dotrajalih dijelova, periodični remonti postrojenja i opreme i slično, a prema odredbi članka 58. navedenog Pravilnika, rashodi za dodatna ulaganja jesu ulaganja kojima se produžuje vijek upotrebe, povećava kapacitet, mijenja namjena ili znatno poboljšavaju funkcionalna svojstva nefinansijske imovine kao npr. ulaganja u obnovu, rekonstrukciju ili povećanje nefinansijske imovine koja ne moraju biti uvjetovana stanjem imovine. Za vrijednost dodatnih ulaganja povećava se vrijednost imovine na kojoj je ulaganje izvršeno.

Odredbom članka 57. spomenutog Pravilnika, propisano je da su rashodi za nabavu nefinansijske imovine ulaganja nastala u postupku stjecanja nefinansijske imovine i klasificiraju se prema njezinim pojavnim oblicima. Rashodi za nabavu nefinansijske imovine priznaju se u trenutku nabave i evidentiraju se odobrenjem odgovarajućeg računa obveza za nabavu nefinansijske imovine i zaduženjem odgovarajućeg računa rashoda za nabavu nefinansijske imovine. Istovremeno s evidencijom obveze i rashoda evidentira se nabavljena imovina zaduženjem odgovarajućeg računa nefinansijske imovine i odobrenjem odgovarajućeg računa vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže razgraničiti radove koji se odnose na održavanje cesta (tekuće i investicijsko održavanje) od dodatnih ulaganja i izgradnje te prema tome radove planirati određenim programima (programom održavanja komunalne infrastrukture ili programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture). Isto tako, nalaže za izbor izvoditelja radova provoditi propisane postupke (sukladno odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima ili Zakona o javnoj nabavi), te pribaviti svu zakonom propisanu dokumentaciju za građenje i rekonstrukciju nerazvrstanih cesta. Državni ured za reviziju nalaže evidentirati povećanje imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 3.2. *Grad prihvata naloge Državnog ureda za reviziju te u očitovanju navodi da neusklađenost glavne knjige i analitičkih evidencija zemljišta proizlazi iz razlike koja datira od osnivanja jedinice lokalne samouprave. U glavnoj knjizi evidentirana je ukupna vrijednost zemljišnih čestica za koje nije poznata analitika. Također, navodi da je u tijeku provođenje aktivnosti na sređivanju vlasničkog stanja za imovinu u vlasništvu Grada, u okviru postupka osnivanja novog katastarskog operata i nove zemljišne knjige te će se podaci upisivati u bazu imovine Grada što će biti temelj za usklađenje analitičkih evidencija sa stvarnim stanjem i usklađivanje podataka u glavnoj knjizi. Više iskazana vrijednost nefinansijske imovine ispravljena je u 2017. , a u svrhu obavljanja cjelovitog popisa imovine i obveza pripremljena je odluka prema kojoj će biti osnovano zasebno povjerenstvo za popis zemljišta (da bi popis bio završen u rokovima) i knjigovodstvena stanja u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi su usklađena kao priprema za provođenje popisa. U vezi obračuna ispravka vrijednosti Grad navodi da je početkom 2017. sustav riznice, unutar kojeg se nalazi i modul za praćenje analitičke evidencije osnovnih sredstava i obračun ispravka vrijednosti osnovnih sredstava, usklađen s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.*

U vezi s razgraničenjem rashoda za tekuće i investicijsko održavanje od dodatnog ulaganja i izgradnje, Grad navodi da Zakonom o komunalnom gospodarstvu nisu propisani uvjeti koje trebaju ispunjavati radovi da bi se smatrali održavanjem, odnosno izgradnjom te Grad kao kriterij za razlikovanje primjenjuje izdavanje građevinske dozvole, odnosno u program održavanja komunalne infrastrukture uvrštavaju se radovi za koje nije potrebna građevinska dozvola, a u program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture uvrštavaju se radovi za koje je se izdaje građevinska dozvola. Za radove predviđene programom gradnje provodi se postupak odabira izvoditelja temeljem Zakona o javnoj nabavi, a za radove predviđene programom održavanja odabir se obavlja u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

- 3.3. U vezi s očitovanjem Grada koje se odnosi na razgraničenje radova na održavanju građevinskih objekata (tekuće i investicijsko održavanje) od dodatnih ulaganja i izgradnje, Državni ured za reviziju ostaje pri navodima iz Nalaza.

Rashodi za tekuće i investicijsko održavanje evidentiraju se u okviru rashoda poslovanja i ne utječu na povećanje vrijednosti nefinancijske imovine. Rashodi za dodatna ulaganja i izgradnju evidentiraju se u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine i utječu na povećanje vrijednosti nefinancijske imovine. Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano što se podrazumijeva pod rashodima za tekuće i investicijsko održavanje, nabavu nefinancijske imovine i dodatna ulaganja te je propisan način evidentiranja navedenih rashoda. S obzirom da se rashodi u iznosu 1.734.433,00 kn odnose na izgradnju prometnica, nogostupa, parkirališta, igrališta i postavljanje semafora na raskršće, odnosno na novonabavljenu imovinu, navedeno je trebalo biti evidentirano u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine. Na taj način bi novoizgrađeni objekti i nabavljena oprema bili u finansijskim izvještajima (Bilanca) iskazani na računima imovine, odnosno imali bi utjecaj na iskazivanje vrijednosti nefinancijske imovine.

4. Rashodi i izdaci

- 4.1. Ukupni rashodi i izdaci za 2016. su ostvareni u iznosu 209.584.153,00 kn, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 832.514,00 kn ili 0,4 %.
- Naknade građanima i kućanstvima

Naknade građanima i kućanstvima ostvarene su u iznosu 8.533.740,00 kn. U okviru navedenih naknada evidentirana su sredstva u iznosu 1.350.000,00 kn koja je Grad doznačio Centru za socijalnu skrb za naknadu troškova stanovanja korisnicima socijalne skrbi. Grad je u 2014. zaključio ugovor o međusobnoj suradnji s Centrom, kojim je utvrđeno da će Centar, u ime i za račun Grada, obavljati sve radnje i provoditi postupke za ostvarivanja prava na naknadu za troškove stanovanja, u skladu sa zaključkom Gradonačelnika u vezi s priznavanjem prava na naknadu za troškove stanovanja, koji će se donositi za svaku kalendarsku godinu temeljem iskazanih potreba. Grad se obvezao mjesечно, do 25. u mjesecu za tekući mjesec doznačivati sredstva za podmirenje troškova stanovanja na račun Centra, a Centar se obvezao dostaviti svaki mjesec Gradu popis korisnika koji ostvaruju pravo na naknadu za troškove stanovanja, izvješće o utrošenim sredstvima za protekli mjesec i druge podatke za potrebe Grada.

Ugovorom je utvrđeno da će za obavljanje ove usluge i materijalne troškove Centar zadržavati 5,0 % mjesечne dotacije, a dodatkom ugovoru od 1. srpnja 2016. naknada je utvrđena u iznosu 7.500,00 mjesечно odnosno godišnje 90.000,00 kn.

Gradonačelnik je 25. siječnja 2016. zaključkom o podmirenju troškova stanovanja korisnicima zajamčene minimalne naknade utvrdio da je Proračunom za 2016. i Programom javnih potreba u socijalnoj skrbi i zdravstvu za 2016. - 2018. osigurano 2.400.000,00 kn za provođenje zakonske obveze Grada na podmirenje troškova stanovanja korisnicima zajamčene minimalne naknade te da će se sredstva doznačavati Centru mjesечно, na zahtjev Centra. Zadnjim izmjenama i dopunama proračuna te Programom javnih potreba u socijalnoj skrbi i zdravstvu za navedenu namjenu planirano je 1.300.000,00 kn. Sredstva nisu Centru doznačivana u skladu s ugovorom (do 25. u mjesecu za tekući mjesec), na koncu godine nije provedeno usklađenje te su ostala neiskorištena sredstva na računu Centra za navedenu namjenu. Prema Izvješću, kojeg je u siječnju 2017. dostavio Centar Gradu, tijekom 2016. je za 3 949 korisnika isplaćeno 1.240.683,00 kn, a trošak Centra je 93.458,00 kn.

U proračunu nije planiran ni u poslovnim knjigama evidentiran rashod za obavljanje usluge Centra, što nije u skladu s odredbama članka 10. Zakona o proračunu i odredbama članka 49. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, prema kojima rashodi i izdaci moraju biti raspoređeni u proračunu i iskazani na računu troškova korištenja usluga.

Grad je u 2016. isplatio jednokratne pomoći obiteljima i kućanstvima u iznosu 167.845,00 kn, koje se odnose na prava iznad standarda propisana Zakonom o socijalnoj skrbi. Grad nije donio akt kojim bi trebao utvrdio prava iz socijalne skrbi koja osigurava, a koja su uređena Zakonom o socijalnoj skrbi te prava iznad standarda propisana Zakonom, uvjete i način njihova ostvarivanja, korisnike socijalne skrbi i postupak ostvarivanja tih prava.

Grad priznaje prava iz sustava socijalne skrbi na koje je obvezan temeljem Zakona, ali priznaje i prava i pomoći na koja nije obvezan zakonom te je potrebno u skladu s odredbom članka 117. stavka 5. Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16 i 16/17) propisati aktom korisnike pomoći koje osigurava Grad, kao i uvjete, način i postupak njihova ostvarivanja. Navedenom odredbom je utvrđeno da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu osigurati sredstva za ostvarivanje novčanih naknada i socijalnih usluga stanovnicima na svom području u većem opsegu nego što je utvrđeno ovim Zakonom, na način propisan njihovim općim aktom, ako u svom proračunu imaju za to osigurana sredstva.

Državni ured za reviziju predlaže doznačivanje sredstava na temelju podataka o broju korisnika i iznosu mjesечно odobrenih pomoći, a u slučaju doznake sredstava prije saznanja o mjesечно odobrenim pomoćima predlaže na koncu godine sastaviti obračun te evidentirati razlike.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje akta kojim bi se utvrdila prava iz socijalne skrbi koja osigurava, a koja su uređena Zakonom o socijalnoj skrbi te prava iznad standarda propisana Zakonom, uvjete i način njihova ostvarivanja, korisnike socijalne skrbi i postupak ostvarivanja tih prava.

Također nalaže za obavljanje usluga vođenja poslova u ime i za račun Grada planirati, izvršavati i evidentirati rashode u skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 4.2. *Grad je prihvatio naloge Državnog ureda za reviziju te u očitovanju navodi da će izraditi prijedlog akta kojim će utvrditi prava iz socijalne skrbi iznad standarda propisanih Zakonom o socijalnoj skrbi te uvjete i način njihova ostvarivanja. Navodi da se za priznavanja prava za jednokratnu pomoć, kao jedan od uvjeta, tražilo odobravanje jednokratne pomoći od Centra, koji ima aplikaciju Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i ima podatke o prihodima i imovini korisnika. Također, navodi da će proračunom za 2018. planirati rashode za obavljanja usluga Centra za socijalnu skrb (vođenje poslova u ime i za račun Grada). Na preporuku o načinu doznačavanja sredstava Centru za socijalnu skrb za naknadu troškova stanovanja korisnicima socijalne skrbi, Grad se nije očitovao.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je finansijska revizija Grada za 2016. Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - revizijom obavljenom za 2015., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na davanja prostora u zakup političkim strankama, ustrojavanja evidencija u vezi s naplatom potraživanja, planske dokumente u vezi gospodarenja otpadom i rješavanje problematike zbrinjavanja baliranog miješanog komunalnog otpada te vođenje evidencije o korištenju službenih vozila, uspostavljanje finansijskih upravljanja i kontrola, ponovljene su, odnosno nisu otklonjene u 2016. (točka 1. Nalaza)
  - u glavnoj knjizi i finansijskim izvještajima su evidentirani i iskazani rashodi i obveze koji se odnose na prijenose sredstava proračunskim korisnicima za financiranje redovne djelatnosti u iznosu većem od ostvarenih za 5.892.363,00 kn, što je utjecalo na rezultat poslovanja; Umjesto manjka prihoda i primitaka za prijenos u naredno razdoblje u iznosu 2.443.903,00 kn, trebalo je iskazati višak raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu 3.448.460,00 kn; Godišnji popis imovine i obveza je obavljen, ali nije sveobuhvatan jer nije popisano zemljište, dio potraživanja, obveza i novčanih sredstava; Vrijednost zemljišta je u glavnoj knjizi evidentirana u većem iznosu za 18.111.385,00 kn nego u analitičkoj evidenciji; Sadašnja vrijednost nefinansijske imovine (osim zemljišta) evidentirana je u glavnoj knjizi u većem iznosu za 5.066.752,00 kn nego u analitičkim evidencijama; Pogrešnim planiranjem (proračunom i programom) i evidentiranjem u poslovnim knjigama dijela rashoda u okviru održavanja cesta, nogostupa i biciklističkih staza, umjesto za radove izgradnje građevinskih objekata, imovina Grada je za 2016. manje iskazana u vrijednosti 1.734.433,00 kn. (točka 3. Nalaza)
4. Grad obuhvaća deset naselja s ukupno 47 055 stanovnika. Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga, ustrojeno je sedam upravnih odjela u kojima je koncem 2016. bilo 114 zaposlenika. U revidiranom razdoblju zakonski predstavnik je bio gradonačelnik Goran Habuš. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 229.853.753,00 kn dok su rashodi i izdaci ostvareni u iznosu 209.584.153,00 kn. Vrijednosno značajan udjel u ukupnim prihodima i primicima imaju prihodi od poreza u iznosu 125.384.465,00 kn ili 54,5 %, upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 45.880.363,00 kn ili 20,0 % i od imovine u iznosu 30.553.523,00 kn ili 13,3 % ukupnih prihoda i primitaka. Potraživanja koncem 2016. iznose 110.966.910,00 kn, od čega je dospjelo 79.994.490,00 kn.

Obveze koncem 2016. iznose 43.520.350,00 kn. U odnosu na početak godine su manje za kn 22.317.734,00 kn ili 33,9 %. Dospjele obveze iznose 22.172.961,00 kn. Stanje zaduženja koncem godine iznosi 17.467.551,00 kn. Stanje danih jamstava iznosi 725.708,00 kn i danih suglasnosti za zaduživanje 3.069.459,00 kn. Vrijednosno su značajniji materijalni rashodi u iznosu 78.216.894,00 kn ili 37,3 %, pomoći u iznosu 61.335.361,00 kn ili 29,3 % te ostali rashodi u iznosu 25.257.207,00 kn ili 12,0 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Proračunska sredstva su korištena za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada: održavanje komunalne infrastrukture, nabavu dugotrajne imovine, subvencije, socijalne potreba, školstvo, sport, kulturu i drugo. Prema planu nabave procijenjena vrijednost nabave iznosi 21.947.887,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost), a bagatelna nabava planirana je u iznosu 11.800.095,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost). Prema godišnjem izvješću o javnoj nabavi, tijekom 2016., na temelju šest otvorenih postupaka javne nabave zaključena su dva okvirna sporazuma u vrijednosti 2.616.015,00 kn (s porezom na dodanu vrijednost) te četiri ugovora u vrijednosti 5.826.123,00 kn (s porezom na dodanu vrijednost), a na temelju pregovaračkog postupka bez prethodne objave zaključena su tri ugovora u vrijednosti 1.410.503,00 kn (s porezom na dodanu vrijednost). Na temelju postupaka nabave putem prikupljanja ponuda obavljena je nabava usluga iz dodatka II B u vrijednosti 937.500,00 kn. Prema godišnjem izvješću o javnoj nabavi tijekom 2016. obavljena je bagatelna nabava u vrijednosti 10.670.153,00 kn (s porezom na dodanu vrijednost). Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti, koje se odnose na izvršenje naloga revizije za 2015. te računovodstveno poslovanje, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.